

INLÄMNINGSUPPGIFT - INFORMATIONSSÄKERHET - INTRODUKTION G1N

INSTRUKTIONER

Marcus Nohlberg (marcus.nohlberg@his.se)

Detta dokument beskriver den inlämningsuppgift som gäller för kursen ”Informationssäkerhet - Introduktion G1N”

Kursen har två examinationsformer. Den ena är en salstentamen, som omfattar 6hp och är den största delen av kursen. Den andra är en inlämningsuppgift, som omfattar 1,5hp, dvs. motsvarande ungefär 40 timmars arbete *per gruppmedlem*. Detta dokument beskriver detaljerat hur arbetet med uppgiften ska genomföras. Var noga med att läsa igenom hela detta dokument innan du kontaktar lärare för att ställa frågor.

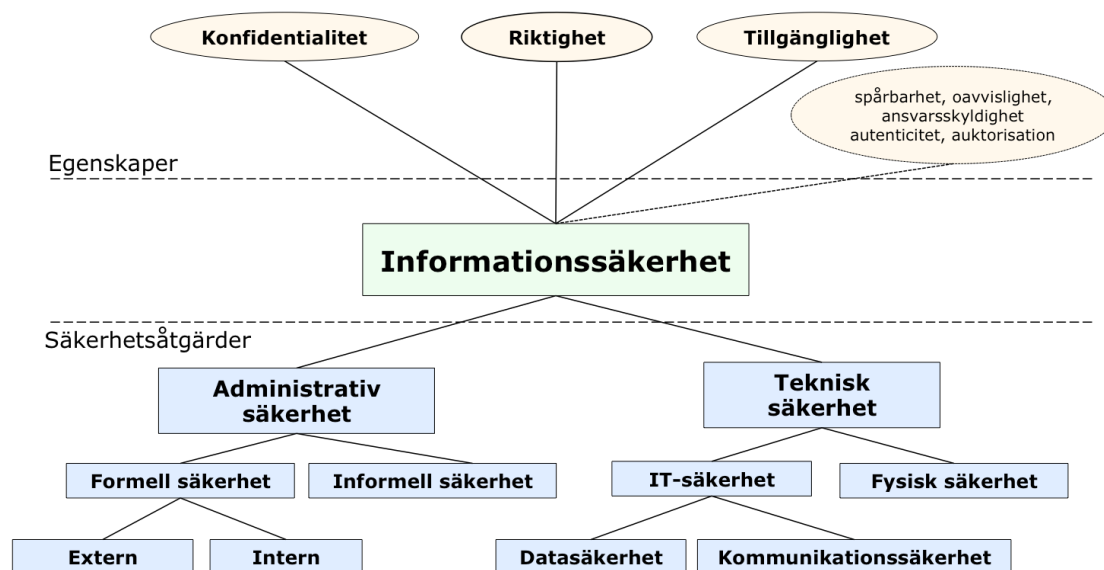
1 BAKGRUND

I denna kurs finns det ett antal lärandemål ni ska uppfylla efter avslutad kurs.

- definiera för området centrala begrepp,
- redogöra övergripande för tekniska säkerhetsmekanismer i t ex datorer och nätverk,
- redogöra övergripande för administrativa säkerhetsmekanismer, t ex riskhantering, säkerhetspolicy, säkerhetsutbildning, uppföljning och efterlevnad,
- kortfattat beskriva säkerhetsarbetets upplägg,
- redogöra för området viktiga juridiska aspekter samt
- praktiskt tillämpa säkerhetslösningar i ett datorsystem.

Målsättningen med denna uppgift är att ni ska få möta praktiskt säkerhetsarbete i verkliga organisationer, och få reflektera över hur de tekniska och administrativa säkerhetsåtgärder som finns skulle kunna förbättras samt hur säkerhetsarbetet sker idag.

Som grund för kursens struktur och syn på informationssäkerhet använder vi nedanstående modell.

Figur 1 - Informationssäkerhetsmodellen

2 UPPGIFT

Ni ska, i en grupp bestående av tre studenter, ta kontakt med ett företag, eller en organisation, eller en verksamhet (exempelvis statlig, kommunal eller landsting) och be att få träffa dessa/mötas via Zoom etc. för att ställa frågor om hur de arbetar med sitt informationssäkerhetsarbete idag. Med den modell vi arbetar med i kursen som grund (Figur 1 ovan) ska ni ta fram frågor för att försöka få en bild av hur verksamheten arbetar idag, vad de har för åtgärder och hur deras arbete går till. Efter att ni har pratat med verksamheten ska ni i gruppen ta fram ett antal förslag på förbättringar på hur verksamhetens säkerhet och säkerhetsarbete skulle kunna förbättras. Dessa förbättringar ska vara grundade i litteraturen och andra källor. Detta redovisas muntlig för lärarna, och via en rapport som inte ska lämnas in men visas upp.

3 ARBETSPROCESS

Nedan följer en noggrann beskrivning av uppgiftens steg.

Steg 1	<p>Ta kontakt med två andra studenter, ni ska vara tre personer i varje grupp. Av schemamässiga skäl bör studenter samarbeta inom samma program.</p> <p>Om du inte har någon att samarbeta med, passa på efter en föreläsning då läraren kommer uppmuntra de som inte har någon att samarbeta med att dröja kvar. Det är ditt eget ansvar att hitta en grupp.</p>
Steg 2	<p>Skapa kontakt med en verksamhet (företag, statlig, kommunal eller landstingsverksamhet, förening etc.).</p> <p>Be att få intervjua någon där om informationssäkerhet.</p> <p>Använd gärna kontakter/släktingar/vänner för att hitta verksamhet. Börja i tid!</p>
Steg 3	<p>Ta fram ett frågematerial kring vad ni vill fråga företaget. En bra grund är att utgå från den modell över informationssäkerhet vi har i kursen.</p> <p>Tänk på att ni inte behöver gå allt för djup i varje delmoment, det är möjligt att den ni intervjuar varken kan, vill eller får prata allt för detaljerat om detta.</p>
Steg 4	<p>Genomför intervjuer, anteckna noga.</p> <p>Sammanställ vad som sagts under intervjuerna.</p>
Steg 5	<p>Gå igenom det som sagts under intervjun, och ta fram en lista över rimliga förbättringar, baserat på litteratur och andra källor.</p>
Steg 6	<p>Sammanställ det nuläge ni fått fram under intervjun, och de förbättringar ni själva tagit fram i ett presentationsmaterial (Powerpoint).</p> <p>Lämna in presentationsmaterialet innan deadline på Canvas. Efter att materialet har lämnats in kan ni boka en tid för presentationen på doodle, enligt länk på Canvas.</p>
Steg 7	<p>Skriv en rapport baserat på mallen som finns i Canvas och lämna till verksamheten ni har undersökt. <i>Notera att denna rapport inte ska lämnas in till Högskolan i Skövde</i>, men den ska tas med utskriven på papper vid presentationstillfället och visas upp!</p>
Steg 8	<p>Det inlämnade materialet ska redovisas i en 5 minuter lång presentation. Alla i gruppen ska vara förberedda på att få presentera. Vid presentationens början drar vi lott om vem som ska få presentera. De som inte presenterar ska vara medvetna om att de får svara på frågor från de examinerande</p>

	lärarna. Vid denna presentation visar ni också upp er utskrivna rapport!
Steg 9	Direkt efter presentationen får ni feedback på om ni blivit godkända eller ej. Presentationen är således examinerande.

4 REDOVISNING

Redovisningen sker muntligt, i form av en fem (5) minuter lång presentation. Förbered ett presentationsmaterial i ppt eller pptx format (lämpligen via powerpoint, open office etc.). Var noga med att välja att spara som ppt eller pptx). Detta lämnas in via Canvas, av en person per grupp. Notera att materialet enbart kan lämnas in via Canvas. Det går inte att maila eller ta med USB-minne eller liknande. Eftersom examinationen är muntlig krävs personlig närvaro. *Fem minuter är en hård gräns, och något ni ska ha tränat på att hålla innan.* Ni förväntas ha övat på presentationen så denna kan hållas utan väsentligt presentationsstöd i form av manus.

På första sidan i presentationen skall namn och personnummer på samtliga gruppmedlemmar finnas med. I övrigt väljer ni själva hur presentationen ska formateras och vad som ska tas upp.

Vid detta tillfälle visar ni också upp den utskrivna rapport ni skrivit.

Notera att vid start av presentationen drar lärarna lott om vem av er som ska presentera, varför samtliga gruppmedlemmar måste vara förberedda på att kunna presentera allt. De som inte presenterar ska kunna svara på frågor från lärarna. Endast en grupp närvarar i taget, ni lyssnar alltså inte på varandras presentationer och får inte veta varandras resultat.

Direkt efter redovisningen får ni reda på om ni fått godkänt eller ej från medverkande lärare. Ni presenterar inför lärare och egen grupp enbart. De övriga grupperna i samma pass väntar utanför salen.

Redovisningen sker enligt schema och information på Canvas.

Deadline för inlämning av material finns i "uppgifter" på Canvas, och inlämning sker enbart via CANVAS. Detta innebär att ni inte får lämna in via epost.

Notera att Doodlesidan, där ni bokar tid för presentationer, också stängs vid deadline. Var noga med att boka tid för din grupp!

Datum och tid för omexaminationstillfälle kommer meddelas via Canvas, men är preliminärt i mitten av januari för HT och i slutet på augusti för VT.

5 FRÅGOR OCH SVAR

Vilken sorts verksamhet kan vi välja? Hur stor ska omfattningen vara?

Med fördel väljer ni en mindre enhet, antingen en mindre verksamhet, eller en avdelning i en större verksamhet. Exempelvis en avdelning, ett kontor etc. En god tumregel är att den del av verksamhet ni väljer bör vara större än 10 medarbetare, men mindre än 50 (dvs, själva avdelningen, verksamheten i sig kan vara mycket större). Om verksamheten ni hittat är större, studera då en avdelning/eller ett kontor eller liknande. Det ska inte vara verksamhet med enbart en anställd, men det är inte så att tio är en exakt gräns. Det beror lite på verksamheten, men vi kan vara flexibla där. Ofta bättre med verksamheter som är tio och större. Är den mindre så hänger det lite på vilken sorts verksamhet det är. Hör med Marcus på en Lab.

Kan vi lämna in en rapport istället för den muntliga presentationen?

Nej, muntlig redovisning krävs.

Vad händer om jag är sjuk eller har förhinder vid presentationstillfället?

Då får du redovisa individuellt vid omexaminationstillfället. Information om detta mailas ut under kursens gång. Notera att du alltid redovisar individuellt vid omexamination. Du får dock självklart använda samma presentationsmaterial som din övriga grupp använde vid det tillfälle då du var sjuk/hade förhinder.

Jag har inte hittat några att bilda grupp med?

Dröj kvar efter föreläsningarna så ber vi de som saknar någon att arbeta ihop med att dröja sig kvar. *Grupper sätts inte ihop via e-post, du måste säga till på en föreläsning!* Notera att det är ditt ansvar att själv hitta en grupp.

Vi är två (eller fyra) som vill jobba ihop?

Det ska vara tre per grupp. Om någon blir över kan ni vara fyra per grupp, men vi tillåter inte grupper med färre än tre (om det inte är så att det blir just två över när alla andra tre-grupper har bildats). Se ovanstående fråga kring hur du kan bilda en grupp med tre. Här finns det en viss begränsning baserat på hur fördelningen blir mellan program med beaktande av de två examinationstider som finns.

En av våra gruppmedlemmar bidrar inte till arbetet? Jag är den ende som jobbar?

En god tumregel är att alla medlemmar är med i minst 80 % av arbetet. Anser ni att en medlem inte bidrar ta först en diskussion kring detta inom gruppen, om arbetet fortsatt inte fungerar ta det med lärare i kursen vid en föreläsning. Notera dock att om ni väljer att skriva med gruppmedlemmens namn på inlämnat material, så säger ni i och med detta att ni anser att gruppen har varit med och arbetat, och det går då inte ändra detta i efterhand. Kontakta alltså medlemmen innan!

Om det fortsatt är problem med arbetet i gruppen är råden:

1. Kommunicera tydligt med gruppmedlemmarna hur du upplever det.
2. Om problem kvarstår kan hela gruppen prata med Marcus efter en föreläsning eller vid en drop-in.
3. Om lösning inte nås kan presentationerna (och rapportskrivandet) delas upp. Detta måste tydligt kommuniceras ut till hela gruppen och till Marcus innan.

Notera att detta är de enda lösningar som finns att välja mellan – och således är uppdelning av grupper den vanligaste lösningen om problem kvarstår.

Får vi feedback i skriftlig form efter redovisningen?

Ni får omedelbart ert resultat efter redovisningen liksom övrig feedback muntligt. Ingen skriftlig feedback ges.

Kommer vi att få handledning?

Ja, det finns ett par handledningstillfällen inbokade i schemat, men eftersom dessa är i storgrupp så kallas de Lab 1 och 2. Här finns Marcus tillgänglig för att svara på frågor och funderingar. I första hand besvaras frågor som rör uppgiften vid dessa tillfällen. Efter att dessa tillfällen varit kan ni skicka mail med frågor, men notera att som grundprincip besvaras frågor kring inlämningsuppgiften vid dessa handledningstillfällen, inte via mail. Handledningarna är till för att ni ska få svar på era frågor så förbered frågor till dessa.

Det låter som om det är mycket jobb med denna uppgift?

Uppgiftens omfattning är på ungefär 40 timmar per student enligt kursens beskrivning. Låt det vara en utgångspunkt i ert arbete och anpassa ert arbete efter detta, men det är alltså inte 40 timmar totalt för tre personer, utan 40 timmar per person, dvs 120 timmar totalt.

Vad händer om vi misslyckas med redovisningen?

Då ges ett omexaminationstillfälle enligt instruktioner som mailas i slutet av kursen.

Måste vi skriva en rapport?

Ja, det krävs. Bortsett från att det ingår i kursen, så är det också ett mycket viktigt verktyg för att den verksamhet som ni studerat ska få någon sorts underlag på vad ni gjort och kommit fram till, för att de ska kunna förbättra sin säkerhet. Det är också ett bra tillfälle för er själva att marknadsföra er – betänk att detta är en rapport som faktiskt kommer läsas, av folk som faktiskt medverkar till att anställa personal. Det är ett sätt för er att bygga upp er portfölj!

Varför ska inte rapporten lämnas in via Canvas utan bara tas med på papper?

Eftersom rapporten kan komma innehålla känslig information vill vi inte hantera denna som myndighet, då vi lyder under offentlighetsprincipen. Det innebär att om ni lämnar in den digitalt, kan andra begära att få en kopia av den. Således ska ni inte lämna in den till oss, men ni ska ha med den utskriven på papper för att vi ska kunna ögna igenom den och se att den är skriven vid presentationstillfället.

Jag har inte tillgång till skrivare?

Det har du via ditt studentkonto. Om detta inte fungerar för dig be någon annan skriva ut. Rapporten ska enbart visas upp utskriven (se ovan).

Kan vi välja att fokusera på delar av modellen?

Det blir ofta naturligt att ni vid intervjuer kommer prata mer om vissa delar, och mindre om andra beroende på vem ni intervjuar. Ert arbete ska dock beröra alla delar.

Kan företaget vara anonymt? / Kommer du kontrollera att det vi presenterar stämmer? / Kan vi bara bitta på något och strunta i att intervjua?

I det inlämnade materialet (powerpointpresentationen) behöver ni inte skriva ut verksamhet och kontaktperson, men jag kommer välja ut några presentationer (slumpmässigt) och kontakta de verksamheter ni har jobbat med och fråga hur arbetet har fungerat. Om de inte har hört talas om er eller om det är några andra oklarheter anses det hela vara fusk, och anmäls till disciplinnämnden enligt normala procedurer. Den verksamhet ni intervjuar kan alltså inte vara en verksamhet som är så anonym att examinerande lärare inte kan få veta vilken det är. Om er valda verksamhet kräver den nivån av anonymitet måste ni välja en annan. Notera särskilt att om verksamheten vill vara anonym så ska ni absolut inte skriva dess namn i presentationsmaterialet. Detta kan ni dock göra i den rapport ni ska skriva.

Om den person som blir framlottad att hålla presentationen misslyckas helt, får då hela gruppen omexamination?

I det fallet drar vi lott till nästa person, och den första personen förväntas kunna svara på frågor. Om ingen i gruppen kan presentera, eller om samtliga saknar förmåga att svara på frågor, då får hela gruppen omexamination. Då sker omexaminationen individuellt, dvs. alla får presentera samma presentationsmaterial var och en.

Vi har missat att lämna in på Canvas innan deadline: Kan vi presentera ändå? / Kan vi maila materialet till dig? / Kan vi ta med USB-minne med presentationen på?

Om ni inte lämnar in läsbart presentationsmaterial innan deadline på Canvas får ni istället presentera vid omexaminationstillfället. Ni får inte lämna in materialet på annat sätt. Dock behöver ni inte presentera individuellt vid omexaminationstillfället, utan ni får fortfarande presentera som grupp.

Hur vet vi när vår grupp ska presentera?

Efter att ni har lämnat in ert material på Canvas väljer ni själva en av de lediga presentationstider som finns på doodle-länk på Canvas. Notera att ni inte får boka tider här om ni inte har lämnat in (dvs. det är först efter ni har lämnat in presentationsmaterialet på Canvas ni får boka tid).

Får vi presentera på engelska?

Självklart, ni får också gärna skriva presentationen på engelska om det underlättar för er. Notera att instruktioner etc. enbart finns på svenska.

Vi får inte tag på företag eller verksamhet att intervjua?

Råd 1: Använd kontakter (grannar, släktingar, vänner, spelkompisar, idrottskompisar etc.). Fråga runt! Det är exceptionellt ovanligt att det inom tre personers kontaktsfär inte finns en enda verksamhet som kan ställa upp.

Råd 2: Ta gula sidorna och ring runt till de företag och verksamheter som verkar intressanta. Notera att det kan krävas många samtal, men det går. Var noga med att ringa, eftersom email inte är lika lockande att svara på för företag och verksamheter.

Måste vi intervjua VD?

Ni behöver alls inte intervjua just VD, det kan vara bättre med annan roll. Funkar såklart fint med andra nivåer också i verksamheten, men tänk på att anpassa frågorna ni ställer efter nivå på personen ni intervjuar. Här finns det en stor flexibilitet, men tänk på att det kan bli mer intressanta diskussioner om ni intervjuar någon med en bredare överblick över verksamheten. Exempel på roller som är intressanta att intervjua: Butikschef, rektorer på grundskolor, avdelningschefer, systemadministratörer, etc. etc.

Om vi anser att vi blivit orättvist bedömda på examinationen?

Vid examinationen medverkar två lärare, alternativt så spelas era presentationer in. I det fall båda anser att presentationen inte är godkänd, får ni möjlighet att göra om den vid omexaminationstillfället. Eftersom det är muntlig examination så anses det vara rättssäkert att två lärare medverkar vid presentationen och gör en gemensam bedömning. Överklagande leder således oavsett till en ny presentation, vid omexaminationstillfället. Notera att ett överklagande måste vara konkret och tydligt baserat på en saklig argumentation om varför ni ska vara godkända. Inte "jag tycker det" utan en tydlig, precis, argumentation baserat på vad som inte är korrekt i den bedömning som har skett.

Vilken sorts frågor ska vi ställa vid intervjuerna av verksamheten?

De frågor ni ställer kan med fördel vara öppna; det vill säga att ni ställer en bred och öppen fråga ("Berätta om hur ni jobbar med fysisk säkerhet") och att ni istället ställer följdfrågor ("Jaha, varför har ni det så?") snarare än att ni har en lång lista med exakta frågor. Då kan ni vara mer flexibla beroende på hur personerna svarar. Ni kan exempelvis förbereda en eller två frågor per del i informationssäkerhetsmodellen och sedan ställa följdfrågor. De ni intervjuar kan ha olika kunskaper om olika områden, kan (eller vill de) inte svara på en del, fråga vidare om någon annan.

Duger det med verksamheten vi har fått tag på?

Med största sannolikhet, om det matchar mot de råd vi nämner ovan. Är ni osäkra fråga Marcus på en handledning eller efter en föreläsning!

Vår grupp kan inte under det redovisningstillfälle då vi är schemalagda, men vi kan vid det andra tillfället, kan vi boka oss på andra tillfället?

Ja, i mån av plats.

Vi har fått förhinder med kort varsel/Tågstrul/Försovning, kan vi presentera senare/tidigare/den andra dagen?

Ja, om ni hittar någon annan grupp att byta med. Notera att det är ni själva som får hitta en grupp att byta med. Om ni byter måste ni också maila oss lärare och meddela att bytet har skett. *Vi ordnar inte byten åt er.* Vi är inte omöjliga här – men vi kan inte med kort varsel boka om andra grupper som bokat in sina tider och planerat dagen efter dessa.

Varför är det bara fem minuter för presentationen? Kan vi inte få presentera längre?

Det är mycket mer utmanande att prata innehållsrikt och täcka området på fem minuter, än att få pladdra fritt i en kvart. Tidsgränsen gör att ni måste planera, repetera, öva och känna till ert område noga. Notera att tiderna är maxtider och att vi håller på dessa under presentationen varför ni måste ha övat innan. Att inte hålla tidsgränserna är skäl till omexamination (se

bedömningskriterier nedan). Notera att ni förväntas ha övat på er presentation innan, och ni ska inte bara läsa utantill!

Kan vi använda funktionen "anteckningar" på PowerPoint-slidesen?

Nej. Dels kommer visningsläget vara skärmdubblering (dvs. samma bild på datorn som på projektorn), dels blir ju de anteckningar ni skriver på presentationen ni lämnat in också offentliga varför det är olämpligt. Inget hindrar er från att ha med anteckningar på papper, eller ännu bättre anteckningar på egen laptop ni ställer framför er, även om de inte finns i själva presentationen.

Hur går presentationen till och hur ska vi strukturera den?

En god tumregel när ni förbereder er är att ha följande uppdelning: 30 sekunder om den verksamhet ni studerat (vad de jobbar med, hur stor den är, etc.) 2 minuter om nuläget (hur de arbetar med säkerhet idag) och 2 minuter om de förbättringar ni hittat. Här kan ni såklart vara flexibla beroende på vad ni hittar, men det är en god tumregel på hur ni kan förbereda och öva inför presentationen. Var smarta och ta upp de saker som är viktigast tidigt i presentationen så riskerar ni inte missa saker som ingår i formella examinationen på grund av tidspress. Presentationen kommer inte ske inför klassen, den sker inför Marcus och en lärare till, men inga övriga studenter mer än er grupp. Ni väntar utanför salen när de andra i ert valda pass presenterar.

Har du andra råd om presentationer?

Ja. Det genomgående rådet är att ni måste vara förberedda!

- Sikta in er på att ha fem slides. Inte mer. Ha nyckelord på dessa, så ni slipper manus.
- Träna mycket innan så ni hamnar på 4,5 minuter i tid. Detta sker via övning där ni står och presenterar högt, inte sittandes framför dator. En god tumregel är att presentera hela presentationen, ståendes, precis som en riktig presentation minst fem gånger, helst tio.
- Använd en riktig klocka för att ha koll på tiden, inte en mobiltelefon.
- Undvik manus, men om du absolut känner att du måste ha stödord (och det inte räcker med powerpointen) så ha manuskort. Notera att om du läser rakt av från ett manus blir du underkänd, då du ska kunna presentera, inte läsa högt.
- Du kommer ha en dator framför dig, så undvik titta på duken bakom dig.
- Se till att hänga av er kläder, förbereda klocka etc. och vara förberedda innan ni går in i salen. Ju mer ni måste strula med innan ni ska presentera ju mer nervösa blir ni, och ju mer tid slösas bort.

6 BEDÖMNINGSKRITERIER

På inlämningsuppgiften ges G eller U.

Som grund för den bedömning som sker vid presentationen finns kursens mål (se ovan) samt följande. Notera att samtliga som nämns här ska vara uppfyllda för att G ska erhållas:

- Uppgiften ska vara tydligt beskriven med vilka som medverkat aktivt i arbetet.
- Presentationen ska vara förberedd och täcka uppgiftens innehåll, hållas inom den utsatta tiden och täcka uppgiftens omfattning.
- Presentationsmaterialet ska vara språkligt korrekt och stavningskontrollerat samt inlämnat i rätt format (PowerPoint).

- En verksamhet ska ha kontaktats och intervjuats, ett nuläge ska beskrivas.
- Förbättringsförslag ska tas fram, ska vara realistiska, ska ha undersökts och understödjas av referenser eller liknande.
- Samtliga gruppmedlemmar ska kunna presentera och svara på lärarnas följdfrågor.
- Att läsa högt ur manus är inte att presentera. Fem minuter är maxtid.
- Deadlines ska hållas.
- En rapport ska skrivas och visas upp i pappersform för lärarna vid presentationstillfället.

7 LITTERATUR

Se kurslitteratur.